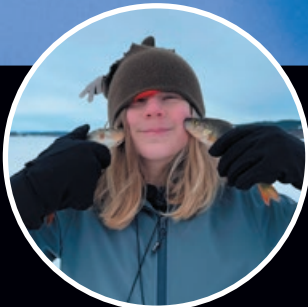

Jakt og fiske

i Hedmark

NJFF
Hedmark

Naturbruk i skolen
side 7

Kan vi frede oss til større
rypebestand i Norge?
side 8

Gauperegistrering
side 13

Fellefangst av mår
side 18

Ole Mattis Lien
913 07 272
ole.mattis@njff.no

Marius Hassve
924 33 656
marius.hassve@njff.no

Mari Tangen Evensen
974 67 070
mari.evensen@njff.no

Ada Bredalen
911 27 732
ada.bredalen@njff.no

Signe Helene Lund
481 39 599
signe.lund@njff.no

Nytt fra NJFF Hedmark Årgang 25

Kontoradresse
Norsk Skogmuseum
Solørvegen 151, 2407 Elverum
Postboks 191, 2402 Elverum
Telefon 62 42 51 81
Bankkonto 1813.14.08516
Org nr. 971295511
E-post: hedmark@njff.no
www.njff.no/hedmark

Ansvarlig redaktør
Ole Mattis Lien
Grafisk produksjon
Spire kommunikasjon AS

Annonser
Leikny Solheim, Spire kommunikasjon
tlf 907 53 494
leikny@spirekommunikasjon.no

Trykk Flisa Trykkeri
Forsidefoto
Foto: Kjell Erik Moseid

Kjære medlem, håper du har hatt en fin høst med gode opplevelser i skog og mark.

Det høstningsbaserte friluftslivet, som mange av oss driver, bygger kameratskap, gir fysisk trening og ikke minst mange gode måltider. Vi er heldige som kan drive en slik form for friluftsliv. Vi har en viktig oppgave med å bevare tilgangen til jakt og fiske og vår status som jeger og fiskere. Jeg har stor tro på at vi skal lykkes med dette ved å drive rekruttering, opplæring og formidle kunnskapsbasert informasjon.

Tilbakemelding fra jegerne tyder på positiv utvikling av viltet. Spesielt på fugl er det flere observasjoner i forhold til fjoråret. Det er ikke noe superår, men stort sett jaktbare bestander over hele regionen. På storvilt er det lokale variasjoner, men i hovedsak ok bestander. Gratulerer til alle som har lykkes med vellykkede fellinger.

I midten av november avholdes Landsmøte i NJFF. Landsmøte avholdes hvert 3. år og er øverste besluttsende organ i vår organisasjon. Landsmøte legger viktige premisser og prioriteringer for fokus for kommende tre år for organisasjonen. Litt ekstra stas i år at Landsmøtet nå avholdes i vår region, på Hamar. Vi stiller med en bred delegasjon bestående av styre og delegater valgt på vårt årsmøte.

Hedmark har fremmet flere viktige saker til Landsmøtet. Deriblant saker som går på økt finansiering av tiltak for innlandsfisk, og om at «Forvaltningssonen for ulv» (Ulvesonen) ikke skal være et «rovviltreservat». Innlandsfisk er en ressurs som vi bør forvaltes bedre. Mange av lokalforeningene gjør en

stor innsats på dette feltet. Begrensningen er tilgang på penger. Etter at fiskeavgiften for innlandsfiske ble fjernet i 2002 har finansieringen vært sparsom. Vi ønsker å styrke mulighetene for finansiering og dermed få økt lokal innsats for fisken og fiskemulighetene. Når det gjelder «forvaltningssonen for ulv» har vi tidligere Landsmøtevedtak om at vi ikke støtter en slik sone. Ut fra våre erfaringer de senere år har det vært vanskelig å få til lisensfelling og kvotejakt på de øvrige store rovdryr i området. Dette selv om bestandsmålene er nådd. Vi ønsker at NJFF skal arbeide for at forvaltningssonen ikke skal være et rovviltreservat.

” Forvaltningssonen for ulv skal ikke være et rovviltreservat

På hjemmesidene til NJFF finner du mye informasjon om Landsmøtet og det vil være mulighet til å følge møtet digitalt.

Jakt- og fiskeåret 2024 nærmer seg slutten. For egen del bytter jeg nå ut rifla og med isbor og ny sesong står for døra. Gleder meg til det sosiale samværet og kjenne på konkurranseinstinktet.

Benytt anledningen til å takke for i år og ønske dere alle en god jul og et riktig godt nytt høstningsbasert år.

Siste halvår har vært preget av arbeid med store og tunge høringsprosesser for NJFF Hedmark. Den viktigste av disse for oss jegere er ny viltressurslov, som i stor grad vil erstatte dagens forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.

Denne forskriften har vært den viktigste for oss jegere. Prosessen rundt den nye viltressursloven har vært at alle lokallagene ble invitert til å komme med innspill til regionlaget. Dessverre kom det bare ett innspill. Regionlaget satte ned et utvalg fra styret med kompetanse på vilt og jakt. Dette utvalget arbeidet seg gjennom lovutkastet og sendte et høringsinnspill til NJFF. NJFF på sin side behandlet innspillene til alle regionlagene og basert på dette leverte de et felles innspill til Klima- og miljødepartementet. Vi får håpe vi får en lovtekst som er til det beste for både viltet og jegerne når regjeringen endelig vedtar loven.

En annen lov det har vært høring på er motorferdselloven. Her jobbet vi på samme måte og styret i NJFF Hedmark sendte også her et hørings-

innspill. En tredje høring har vært intern i Norges Jeger- og Fiskerforbund. Dette var en høring av reglene for jaktskyting fra 1.januar 2025 til 31. desember 2029. Her var det et større engasjement med flere gode innspill fra lokalforeninger og enkeltpersoner. Vi venter i spenning på det nye regelverket som nå er rett rundt hjørnet. Det er viktig at lokalforeningene engasjerer seg i høringer og setter av litt tid til dette. Det er her vi har muligheten til å påvirke. Det nytter ikke å klage i ettertid når toget har gått!

En annen sak som naturligvis har tatt mye tid er landsmøtet. Når dette leses, er landsmøtet allerede gjennomført. Her har det pågått et arbeid gjennom hele det siste året med saker som er løftet videre fra vårt årsmøte, valg av delegater, innstilling til hedersbevisninger, og mange andre ting. Landsmøtet gir rettesnoren til det overordnede arbeidet i de neste tre år. Mange prinsipielle saker er i år til behandling og vedtak. Spennende tider blir det!

Spennende utvikling er det også når det gjelder interesse for ferskvannsfisk. Vi opplever stor interesse for fiskeforvaltningsprosjekter. Vår fagkompetanse gjennom Marius er etterspurt. Vi har tidligere fortalt om mjøsørreprosjektene med undersøkelser og restaurering av elver og bekker som drenerer til Mjøsa etter at det ble forbudt å sette ut yngel og settefisk. Dette gjelder også i stor grad andre vassdrag. Utsetting av fisk er snart borte. 1. januar legges settefiskanlegget på Evenstad ned. Dette har vært det viktigste anlegget i Hedmark. Når ikke muligheten for å sette ut fisk er til stede er det viktig at den naturlige rekrutteringen er der. Restaurering av gytebiotoper og fjerning av vandringshinder er da særs viktig.

Ellers holder vi koken på kontoret. Er det noe du lurer på, vil ha kurs i noe eller bare vil ha en prat så nøl ikke med å ta kontakt med Ada, Mari, Signe, Marius eller meg. Ingen saker er for små og ingen for store!

Ole Mattis Lien, regionssekretær NJFF Hedmark

SMÅDYRKLINIKK I ELVERUM

Veterinærhuset

TIMEBESTILLING

Vi utfører det meste av forebyggende behandling, indremedisinske utredninger og bløtvevskirurgi. Akutt syke dyr/ dyr som trenger øyeblikkelig hjelp vil bli prioritert.

TRYGGHET

Vi jobber for å tilby faglig og personlig trygghet for deg og dyret ditt.

TA KONTAKT

Vårt nummer 62 41 50 00 er tilknyttet vakthavende dyrlege også utenom klinikkens åpningstid.

Åpningstider

Mandag, tirsdag og fredag 9–16.

Onsdag og torsdag 9–18.

(Kan variere ved sommertid.)

Kirkeveien 58
2413 Elverum
Tlf 62 41 50 00
post@vethuset.no
vethuset.no

DØGNVAKT TLF 62 41 50 00

Ledige hyttetomter med nærhet til Femundselva – Snerta

statskog.no

Statskog
vi gir deg naturen

Kontakt:
Statskog SF | Tlf: 74 21 30 00
E-post: post@statskog.no
www.statskog.no

Fiskeforvaltning

Tekst & foto: Marius Hassve

Atter en innholdsrik fiskeforvaltningsesong går mot slutten. Utstyret er pakket ned for i år, og de fleste rapportene oversendt oppdragsgivere. Her følger et kortfattet resymé av arbeidet.

Kartleggingsarbeidet 2024 startet sammen med Vang JFF i Lageråa, en mellomstor elv i Svartelvavassdraget. Elva er den tredje i rekken som undersøkes for menneskelige påvirkninger og mjøsørret. Avrenning og sedimentering fra drensrør og omkringliggende areal uten kantvegetasjon er sammen med sikringsarbeid relativt vanlig forekommende. Fremkomme-ligheten for fisk er bedre enn i de øvrige kartlagte elvene, men også i Lageråa kan man med fordel fjerne enkelte menneskelige konstruksjoner. Mjøsørreten er påviselig utbredt til gamle Bergset sag, men trolig vandrer den enda lenger oppstrøms. Noen kilometer lenger opp, oppstrøms tre naturlige vannfall ved Gåsbu, ser det derimot ut til å være stopp. Det siste strekket ser ørret ut til å være enerådende. Dette i kontrast med område ved Illseng, der den lever side om side med harr, steinsmett og ørekyte. Fullstendig rapport kan oversendes ved forespørsel.

Tiltaksplan for en av de tre tidligere kartlagte lokalitetene, Fura, er straks klar for innsending til Miljødirektoratet. Sammen med samarbeidspartnere håper vi nå på å få midler til habitattiltak og restaurering for å øke den naturlige rekrutteringen av kommende generasjoner mjøsørreter. Enkelte strekker bør forbedres hva gyte- og oppvekstmuligheter gjelder. Kanalising og forbygninger har nemlig satt sine tydelige spor, med mindre gytegrus og skjul som resultat. Demninger bør på sin side rives helt eller delvis, alternativt bør det tilrettelegges for økt vannstand nedstrøms barrieren for enklere

passering på normal vannstand. Tiltaksplanen inngår som en del av eksamensarbeidet i det nyoppstartede restaureringsøkologikurset på NMBU, så tiltaksforslagene blir kvalitets sikret av erfarne fagarbeidere. Tiltaksplanen er ferdig før jul og kan oversendes interesserte som vil la seg inspirere til tilsvarende arbeid.

Sammen med øvrige lokalforeninger og samarbeidspartnere har vi også gjennomført flere grasrotprosjekter. Det største av dem, prosjektet i Veksen i Rendalen, går nå inn i sin siste avgjørende fase. Flere år med uttak av 5000–7000 røyer pr år, tilsvarende 0,5–1 kg/ha/år ser ut til å påvirke vekstrate riktig vei, ihvertfall hos en ikke ubetydelig andel av enkeltindivider av røye fanget under tynningsfiske i år. Det iherdige arbeidet til Andrå utmarkslag skal sammen med ressurskartleggingene til NJFF Hedmark og Evenstad nå legges til grunn for å søke om å sette kronen på verket – hente vekstkraftig ørret fra nærliggende lokaliteter. Planen er at ørreten etter hvert skal ta over kultiveringsarbeidet og samtidig redusere ørekytebestanden i sjøen. Det skrives i denne sammenheng bacheloroppgaver om både habitatbruk og mulig bekkerestaurering i Veksen, oppgaver som ventes ferdigstilt våren 2025.

På Varaldskogen har vi sammen med Kongsvinger JFF for andre år på rad undersøkt enkelte selvreproduserende bestander av ørret. At ørreten reproduserer her, i bekker med pH ned mot 4,5 var en gledelig overraskelse. Tettheten av ørretrekrutter ble i år beregnet

Mjøsørret fanget under gytefiskregistreringen i Lageråa.

til å være høyere enn i fjor etter at foreningsmedlemmer på eget initiativ kalket den ene bekkestrengen senhøsten 2023. Neste år plan-

legger vi et begrenset prøvefiske med garn i innsjøen nedstrøms for å lære mer om blant annet diett og vekst i et så vannkvalitetsmessig marginalt miljø.

Det drives godt i flere foreninger, og avslutningsmessig vil jeg nevne det flerårig kartleggingsprosjekt i Brumundsjøen. I år har gruppa bestående av medlemmer fra Vang JFF og Furnes JFF elfisket øvre del av Brumunda med tilløpselver. Enkelte sideelver har så lav pH at det knapt finnes ørret. Hovedelva derimot produserer Brumundsjøørret. Ja, også mjøsørret da så klart. Det mjøsørretførende strekke er derimot ikke fullt ut avklart, noe vi tar sikte på å få mer kunnskap om neste år: Årets registreringsarbeid avdekket nemlig noe meget uventet. Har du en bekk, en elv eller kan-skje en innsjø du kan tenke deg å vite litt mer om – Ta kontakt med undertegnede så legger vi en plan!

Punkt fjerning av kantvegetasjon, sikringsarbeid i form av masseuttak samt en av tre demninger i Fura. Demningen påvirker migrasjonsmulighetene til ørret. Sammen med Løiten JFF, Arktisk Geotek AS og SWECO planlegger vi nå tiltak.

Skogens Konge har klart seg gjennom årets jakt og sprer sine gener til kommende generasjoner. Foto: Viltkamera 16.10.2024, Trysil

UNGSKOGPLEIE LØNNER SEG

Ta kontakt med en av våre erfarne skogbruksledere for å bestille ungskogpleie, som vil øke verdien på din skog. Vi tilbyr **gratis befaring**, og har mannskaper til å utføre jobben.

Scan QR-koden for å lese mer

Glommen
Mjøsken
Skog

Vi ønsker å takke for samarbeidet i året som har gått!

**GOD JUL OG
GODT NYTT ÅR!**

Julehilsen fra **NJFF Hedmark**
Ole Mattis, Ada, Marius, Mari
og Signe

Tekst: Marius Hassve
Foto: Marius Hassve & Signe Lund

I skrivende stund planlegges den årlige samlingen for våre BUK tillitsvalgte. Når bladet går i trykken er den tredje høstsamlingen et faktum, en samling som har som målsetning å inspirere hverandre til videre rekrutteringsarbeid.

Rekruttering av barn, unge og kvinner er et av NJFF Hedmark sitt største satsingsområde, og gjøres blant annet gjennom å tilby en stor variasjon av aktiviteter gjennom året, lokalt så vel som regionalt. I år har det regionale utvalget deltatt på aktiviteter under de nordiske fluefiskedagene, de nordiske jakt- og fiskedagene og skog og vann for å nevne noen. I tillegg har BUK arrangert regionleir for de mellom 12–16 år. Årets leir ble arrangert sammen med Femund JFF på Fjellheimen leirskole. Forutsetningene for en super leir kunne med andre ord ikke vært bedre, og sankthanshelgen skuffet ikke.

Fisket i Femundselva og Sørsjøen var veldig bra. I elva beit ørreten og harren om kapp med myggen og knotten på land, mens abbor og gjedde var like bitevillige i Sørsjøen. Ja så godt var fiske at til og med de voksne instruktørene fikk fisk (og det sier ikke rent lite)! På skytebanen lærte dyktige hagle- og rifleinstruktører bort skyteknikker til stor begeistring for deltakerne. De færreste hadde skutt før men, vi tør påstå de fleste vil skyte igjen. Alt i alt ble det en super helg med nytt bekjentskap for unge som voksne. Planene er allerede lagt for et nytt gjensyn i 2025 – i den kanskje aller vildeste og vakreste naturen Hedmark har å by på.

Per Christian med en flott gjedde fra Sørsjøen og Elias med en flott ørret fra Femundselva.

Telt- og lavvoplassen under årets regionleir for barn og unge.

Naturbruk i skolen – duer til lunsj

Tekst & foto: Marius Hassve

Naturbuk i skolen prosjektet har også i 2024 fortsatt med uforminskhet styrke. Hva neste år bringer vet vi derimot ikke.

NJFF Hedmark, Skogselskapet i Hedmark og Norsk Skogmuseum har sørget for at isfiske, duejakt og naturressursdager har kunnet stått på timeplanen til flere av ungdomskolene i regionen også i år. Det viktige arbeidet, som for øvrig er forankret i lærerplanen, går dessverre nå en usikker fremtid i møte; finansieringsordningen som har sørget for kontinuitet over mange år er nemlig over.

Vi krysser nå i første omgang fingrene for at søknadene våre om å få finansiert arbeidet for 2025 innvilges, og at det for årene som kommer blir bevilget midler over flere år; arbeidet vårt er nemlig lagt opp slik at temadagene følger klassetrinnene derav ungdommens kognitive utvikling.

Over til årets gjennomføring:

De første temadagene var på isen på Sørsåssjøen og Gjesåssjøen. Her fanget vi stort sett de artene som fanges kan, være seg abbor, gjedde, mort, brasme og hork. I tillegg til å bli introdusert til fritidsfiskets gleder, lærer vi dem viktigheten

med å ikke rette uttaket kun mot arter og lengdegrupper med nøkkelfunksjoner i et økosystem herunder hvordan vi ved hjelp av enkle grep kan få flere og bedre økosystemtjenester fra vann. Visste du for eksempel at man ved å sette maks mål på abbor og legge til rette for mere gjedde kan få økt predasjon på mort og brasme, to karpefiskerter som på sin side kan bidra til dårligere vannkvalitet? Det å kombinere en morsom aktivitet med faglig kunnskap om hvordan alt henger sammen herunder hva som kan skje når man fjerner et viktig ledd i et næringsnett er inspirerende og viktig. Vår erfaring og vinkling er unik i så måte, og øker kunnskapsgrunnlaget til kommende unge beslutningstakere.

Det å ha med et tjuetalls elever ut på en aktivitet med våpen krever et stort og trent mannskap, noe vi sammen med engasjerte lokallagsmedlemmer og lærere har opparbeidet oss erfaring med igjennom flere års gjennomføringer. Det at det skorter litt på kamouflasjevnen vår får så bare være – det viktigste er sikkerhet, trivsel og god læring; når dua vinkler unna på 40 meter etter lengre stø kurs mot lokkeduene går det opp for de unge lovende at det å sitte i ro faktisk har noe for seg! I tillegg til sikkerhet, bærekraftig høsting og forvaltning har vi stort søkelys på bruken av råvarene vi høster. Under duejakta med 9. trinn avslutter vi alltid med et knakende godt måltid over bålpanna. Elevene ribber og skjærer ut

kjøttstykkene fra viltet før det lages en viltkebab det går gjetord om på skolen. Kan man avslutte dagen bedre?

Takk til landbrukskontoret Våler og Åsnes for prioritert finansiering i alle disse årene. Takk også til Åmot, Elverum og Grue kommuner for midler. En stor takk rettes også Gjensidigestiftelsen for tildelingen i 2024. Uten dere hadde prosjektet stoppet opp i år!

Vellykket dag på isen.

Kan vi frede oss til større rypebestand i Norge?

Tekst: Jo Inge Breisjøberget, fagsjef Statskog, phd og Trond Gunnar Skillingstad, kommunikasjonssjef Statskog.

Statskog SF er underlagt Landbruks- og matdepartementet og er tillagt en særskilt oppgave med tilrettelegging for allmennhetens tilgang til jakt, fiske og friluftsliv.

Om vi lar årets oppsving i rypebestanden få fred fra jegerne, vil ikke rypa fly opp mot historiske høyder.

Forskningen tilsier at det ikke ville fungere. En godt regulert jakt på årets bestandsnivå svekker ikke rypas utvikling.

Det litt lengre svaret er sammensatt.

Bilder av overflod

Du har sikkert sett gamle bilder av jegere som danderte hundrevis av felte ryper som bevis på en vellykket høsting av fjellets overflod. Den tiden er forbi og fangstene har gått mye ned.

Rypa inntok i 2015 rødlista som nær truet. Etter 2015 har imidlertid utviklingen vært mer positiv, og i 2021 ble rypa igjen tatt ut av rødlista.

I 2024 gjennomførte Statskog en mer omfattende telling av rypebestanden enn noen gang, med hjelp av jegere og frivillige landet rundt. Tallene viser oppsving for rypa.

Rypas leveområder

Lirypas leveområder er likevel ikke som de var. Viktige områder i bjørkebeltet er blitt hyttefelt. Lirypa takler gjerder, kraftledninger og vindmøller dårlig. Varmere klima gjør at skogen trekker lenger opp i fjellet.

Mindre og farligere leveområder gir livskraft til en mindre bestand enn før. Samtidig kan rypas fiender ha fått større fordeler.

Farlige fiender

Smårovvilt kan ha blitt mer tallrike i takt med eventyrlig vekst i hjorteviltbestandene siste 50 år. Nå finner rev og andre predatorer enorme mengder slakteavfall og rester av dødt hjortevilt.

Rødrev og mår får dessuten større jaktområder når skogen trekker opp i fjellet. De kommer seg også lenger inn i fjellet ved å bruke våre veier og skuterspør.

Rovfugl kan stadig oftere jakte veldig synlige, kritthvite ryper på snøfattig, mørk bakke.

Den enes død ...

Ved toppår for mus og lemen endres smårovviltets meny og gjør

rypa litt tryggere. Da vil mange flere av rypas svært tallrike egg gi kyllinger som overlever, og vi får et oppsving i rypebestanden.

Da er også rypekrasjen normalt like om hjørnet når mus og lemen forsvinner fra en velfødd bestand av smårovvilt. Dette svinger kraftig og går i sykluser, om enn mindre forutsigbare enn før.

Med innsikt i naturens svingninger, kan vi tilpasse vårt jakttrykk deretter. Men fortsatt gjenstår spørsmålet: Kommer ikke meneskets uttak bare på toppen og gjør vondt verre?

Svaret er todelt, basert på norsk og internasjonal forskning.

I dårlige år

I dårlige år, med lav kyllingproduksjon og -overlevelse, kan jakt påvirke rypebestanden negativt. Derfor har Statskog satt en hard grense på minst 2,5 kyllinger per par i det enkelte område før vi overhodet åpner for jakt.

Det er også indikasjoner på at rypebestanden har vanskelig for å hente seg inn igjen om den blir presset for lavt i enkeltområder. Derfor regulerer vi ned jakttrykket der vi ser at jegerne har tatt ut mer enn 15 prosent av estimert lirypebestand. I snitt ligger uttaket hos Statskog på 3–4 prosent.

I gode år

Årets fuglebestand ligger over våre grenseverdier. Da slipper vi til et gitt antall jegere i et gitt antall dager i det enkelte jaktområdet. Dette blir lokalt tilpasset. Forskning og erfaring gir ingen holdepunkt for å si at det jakttrykket vi tillater vil påvirke rypebestanden. Dels fortrenger vi andre som lever av rype. Dels høster vi av fugl som av andre årsaker ikke ville kommet seg gjennom vinteren. Dels handler det om revir og habitat.

Og antakelig handler det om tilpasninger som skjer i naturen uten at vi har kunnet fange opp nøyaktig hvilke sammenhenger som utløses.

Den verdifulle jakta

Statskog skal være et lokomotiv for utvikling av kunnskap og forvaltningssystem. Vi stenger for jakt når vi må, og åpner når vi kan. Den tryggheten er avgjørende for at samfunnet vil akseptere den verdifulle jakta i Norge.

Slik gjør vi det mulig å høste bærekraftig av naturen, også i en tid hvor vi ser at naturen er under press. Jakta gir utallige natuoplevelser, spenning, fantastisk mat, sosiale bånd og god folkehelse.

Hønsefugltaksering

Tekst og foto: Mari Tangen Evensen

I 2022 inngikk vi et samarbeid med Statskog om gjennomføring av hønsefugltaksering. Samarbeidsprosjektet er utvidet med flere nye områder i 2023 og 2024, og nå organiserer vi taksering på mange Statskog-områder (over 200 takseringslinjer) i Hedmark.

I august bidro våre medlemmer med sine stående fuglehunder til over 400 km taksering i skog og fjell! I tillegg er det mange lokale jeger- og fiskerforeninger i sving hos ulike grunneiere i vårt fylke.

Bestandsregistreringene gjøres ved linjetaksering med stående fuglehunder, basert på «Distance sam-

pling» (avstandsmetoden). Metoden har blitt benyttet til å beregne antall individer og tetthet (antall pr. arealenhet) av forskjellige arter, og det finnes omfattende vitenskapelig litteratur om metodens forutsetninger og egnethet. Metoden virker å være godt egnet for å estimere tettheten av hønsefuglartene, og har vært grundig evaluert i ulike forskningsprosjekter. Det er allikevel viktig å merke seg at resultatene er et estimat, og aldri et nøyaktig tall på tettheten i et område.

Takseringene har aldri før vært mer omfattende, hverken i vårt fylke eller på landsbasis! – Dette gir oss et kunnskapsgrunnlag i verdensklasse og skaper en større trygghet for at bestandene tåler den jakta vi til enhver tid åpner for, uttalte fagsjef for jakt og fiske i Statskog, Jo Inge Breisjøberget før jaktstart. Det var stor variasjon i resultatene av takseringen rundt om i Hedmark, mange steder har vi nettopp startet opp, slik at vi ikke har noe sammenligningsgrunnlag. På mange steder der det har vært taksert

” Takseringene har aldri før vært mer omfattende, hverken i vårt fylke eller på landsbasis!

over flere år var en positiv utvikling sammenlignet med fjoråret. Mange fuglejegere gikk spente og forventningsfulle i gang med jakta!

NJFF Hedmark har gjennom året kjørt flere kurs for takseringsmannskap, og det er utdannet mange nye taksører. Vi kommer til å sette opp nye kurs i 2025 også. Her kan de som er interessert i å begynne å taksere melde seg på, og det kan også være kjekt med et oppfrisk-

ningskurs for de som tok kurset for mange år siden. Hvis det er noen som er interessert i å taksere, så ta kontakt på e-post til Mari etter at dere har gjennomført kurs, så kan vi se om det er noen ledige områder.

Det legges ned en enorm innsats og vanvittig mange timer i takseringen av flinke folk og hunder! Vi vil takke mannskapet så mye for innsatsen dere legger ned!

Renflokken i Rendalsfjeldene

I tidskrift for NJ&FF i for 100 år siden skrev T. Js. Bjøntegaard en beretning om forsøket på å gjenreise en reinstamme i Rendalsfjellene. Vi lar Bjøntegaard berette i datidens språk om arbeidet:

Det er nu litt over 2 aar siden tidskriftet hadde den sidste beretning fra mig om forsøket med at gjenreise en vildrenstamme paa Rendalens østfjeld ved at tilsætte trakten tamren og la disse bli vilde, og saaledes danne grunnlaget for en ny vildrenstamme.

De egentlige vanskeligheter med foretagendet var allerede overvundet, da jeg skrev min sidste beretning, den nemlig ved en intens gjetning at holde renflokken i trakten det første aar – særlig da første vaaren like under kalvingen. Som jeg antok i forrige beretning voldte det ingen vanskeligheter at faa vore 120 dyr til at slaa sig til ro etter utskillelsen og efter at Valdresrenen var draget tilbake.

Vi hadde vor flok i en indhegning i 3 dager, og efter utslipningen slog den sig tilro, som om intet var hændt. Det var dengang heldig at vi fik en snestorm, saa «sloa» efter Valdresrenen var godt tildækket da vi slap vår ren ut av indhegningen.

Den dag utskillingen av vore 120 dyr fandt sted ved Skauborke sæter i februar 1922 var begunstiget med det mest straalende veir man kunde ønske sig, og det var ogsaa en almindelig folkevandring fra bygden for at se paa lassokastingen og den vakre rensdyrflok, som da samlet talte ca. 450 dyr.

Eftersom vaare dyr ble indfanget i lassoen blev de drat (paa ryggen i sneen) ind i indhegningen og det manglet ikke paa hjælp fra kraftige mandfolk til dette arbejde. Vi mærket vore dyr med et hul, ca. en cm. i diameter i høre øre. Berettiget beundring vakte finnen Kants lassokasting. Med stor sikkerhet fik han et bestemt dyr i lassoen om det var midt inne i den tykeste flokken, og sikrest tok han sit bytte naar flokken var i sprang forbi han. Udskillingen gik

Foto: Kjell Erik Moseid

imidlertid meget godt i alle dele- vi valgte de pene dyr saavidt mulig baade i farve og bygning- det valgtes fortrinsvis mørke dyr.

Stadig opsyn blev for sikkerhets skyld ført med vor flok efter at den blev alene til kalvningen vaaren 1922. Den største skuffelsen av betydning møtte oss allerede i mars 1922 i det ulven infandt sig og drepte fire dyr for os. Det blev ogsaa det hele denne vinteren. Vaaren 1922 fik vi ca 60 kalver, saa stammen øket til ca. 180 dyr. Vinteren 1923 fik vi igjen besøk av ulven, som da gjorde et betydeligere indhug, idet den antagelig rev ihjæl ca. 40 dyr. Vi fandt igjen delvis hele og delvis rester av 17 dyr, hvorav 16 simler. Nogen av de fundne simler blev slaktet, og det viste sig, at de selv i mars maaned var smekfete, saa det vitner godt om våre næringsforhold for ren. Ulvens inhug er saa meget sørgeligere, som det viste sig at den hadde tat mest simler. Dette har formentlig sin forklaring i at bukkene paa grund av større lethet og raskhet klarte sig bedre for ulven. Bukkene springer nemlig fedmen for en stor del av sig i brunsttiden om høsten.

Efter som tiden gik efter gjetningens ophør våren 1922 var man altid opmærksom paa om flokken blev mer sky og vild, men hittil har denne siden av saken ikke utviklet sig som forutsat. I fjor var en del bukker gjentagne ganger helt nede i bygden og besøkte de grønne steder paa dyrket mark, som øiensynlig smakte dem godt, og saa tamme var de

at de gik og beitet paa engene trods at biler og motorcykler kjørte forbi paa 2–300 meters avstand. Aldrig siden «Arilds tid» har vel bygden her baaret sit navn, Rendalen, med større ret end i fjor, da renen beitet midt iblandt os. Hvorvidt ulven har gjort noget indhug i vinter kan ikke med sikkerhet sies. Det blev sett ulvespor i trakten i december 1923, saa den har ihvertfald været her. Derimot har vi i vinter oplevet det som værre – om ikke som direkte skade for saken saa er forholdet desto sørgeligere. De i min første beretning nævnte to-benede varger med mantel og blyspistænder har nu anmeldt sin tilstedeværelse ved at ha skudt ihvertfald 3 dyr og det er meget mulig det er fler. Jeg vil tilføje at det ikke er folk her i Øvre Rendalen som har utført denne niddingsdåd. I 3 aar har nu renen opholdt sig her uten at man har merket noget til den slags.. Saavidt jeg har forstaat har alle her i bygden, baade arbeidere og gaardbrukere og alle for øvrig, omfattet denne sak med anerkjendelse og sympati og det burde være tilfældet ogsaa i vore nabostrøk. Det kunde være fristende at skrive mer om dette, men det nytter allikevel ikke med nogen moralpræken – vi maa ta det på en anden maate. Dessuten skrives dette for et publikum som ikke har omvendelse behov.

Efter de opplysninger som bragtes om vor renstamme sidste høst og vinter, mener vi nu at skulde ha 240 à 250 dyr, hvilket jeg – efter de tilstedeværende

omstændigheder de to siste vin- tre – finder at være ihvertfald nogenlunde tilfredsstillende

At renen fremdeles er saa lite vild har sikkert sin grund i, for det første den intense gjetning med opsyn baade dag og nat vaaren for 2 aar siden, og dernæst vore forholdsvis tamme trakter med veier, kjøring og motortrafik hele sommeren igjennem. Det, som vil hjælpe noget paa at faa den vildere er sikkert ved at ta væk nogen av de ældste. Det er dem som for en stor del er aarsak i at de unge dyr ikke er ræddere end de er. Dette har komiteen besluttet at gjøre, og foreløbig som en prøve skudt 7 av de ældste bukkene. Disse blev tat ut av en flok paa 190 dyr. Denne bestod for øvrig for det meste av simler – meget pene og jevne dyr. Størsteparten av de gamle bukker er i en flok for sig., og den fandt vi ikke nu. Hvis forsøget viser noget resultat vil vi ta nogen til næste høst eller vinter.

Ovenfor alle utenbyggs bidrag- sytere kan det være paa sin plads at anføre nogen tal fra regnskapet for saken. I bidrag er der samlet tegnet kr. 31 210,00 hvorav kr. 150,00 ednu ikke er betalt. I kontantbeholdning – bankinnskud og fordringer har rensaken idag kr. 1224,33, som skal disponeres til framtidige nødvendige foranstaltninger i anledning av saken. De skudte 7 ren er slagtet og solgt og kommet rensaken til gode. Som man ser koster dette foretagendet nu ca. kr. 30 000,00; men jeg vil si at det er vel anvendte penge trods det er kostbart, som det blev under høikonjunkturen. Den samme komite vil fremdeles arbeide med saken og ta sig av de ting som findes nødvendig for et godt resultat.

Tilslut en tak fra komiteen til alle utenbygds som har støttet saken, store og smaa. Uten deres hjælp hadde det bliet meget vanskelig at realisere tanken.

Øvre Rendal 31. mars 1924
T.Js. Bjøntegaard

Lisensfelling ulv 2024/2025

Tekst: Mari Tangen Evensen

Rovviltnemdene i region 4 og 5 hadde både i august og september møte vedrørende fastsetting av kvoter og områder for lisensfelling av ulv i 2024/2025.

Sekretariatets innstilling (innenfor ulvesonen) var uttak av grense- reviret Boksjø-reviret med inntil 6 ulver, eller dersom sekretariatet skulle prioritere et helnorsk revir for uttak, så ble Risberget/Ulvåa foreslått som et alternativ. Rovviltnemda i Hedmark kom med et alternativt forslag om uttak av Risberget/Ulvåa og Boksjø-reviret, totalt 12 ulver. I tillegg ble det lagt inn at resterende dyr etter lisensfellingen i Fjornshøjden 2024 kunne tas ut. Dette ble vedtatt på møtet i september.

Utenfor forvaltningssonen ble det besluttet uttak av 14 ulver i sam- svar med sekretariatets innstilling.

NJFF Hedmark sendte innspill til rovviltnemda, og styreleder Nils O. Øverby deltok med innlegg på møtet i august. Ut fra vår vurdering mente vi at det var rom for et større uttak enn innstillingen til sekretariatet, og vårt innspill var uttak av både Risberget/Ulvåa og Kynna.

Foto: Ole Mattis Lien

Vi spilte også inn flere forhold som forenkler fremtidige uttak. Deriblant GPS-merking av Setten-reviret slik at felling av Mangen-reviret kan gjennomføres i 2026. Hele vårt innspill kan du se på vår hjemmeside.

Jegere som skal delta i lisensfellingen må følge med på Statsforvalterens hjemmeside, der vil det komme ut nærmere informasjon om områdeavgrensning, periode og vilkår. Jegere plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfellingen under fellingsforsøk. Statsforvalteren oppretter en kvotetelefon som gir jegerne opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten. Jegerne plikter også å registrere seg som bruker av Statsforvalterens løsning for SMS-varsling om status for lisensfellingen.

I vinter kom, som kjent for mange, en vurdering fra Miljødirektoratet som omhandlet skadeskyting av rovdyr, og konklusjonen er at skadeskytingen på store rovdyr er for høy. Alle ønsker å minimere skadeskyting under all jakt. For å bli en enda bedre rovdyrjeger må det trenes og læres. Vi håper at jegere som deltar i vinter har dette med seg, utøver god jaktmoral, og forbereder seg godt!

Utbrudd av harepest i deler av Hedmark

Foto: Canva

Tekst; Signe Helene Lund

Utbrudd av harepest oppdages flere steder årlig. Ved funn av døde harer og mistanke om harepest bør lokalt Mattilsyn kontaktes.

Harepest (Tularemi) er en bakteriesykdom som forårsaker sykdom hos smågnagerarter, som hare og lemen. Sykdommen er en zoonose, altså en infeksjon som kan overføres fra dyr til mennesker. Det påvises tilfeller av sykdommen årlig, ofte som små lokale epidemier som kan forekomme med noen års mellomrom. I inneværende år er det påvist harepest i 3 kommuner i gamle Hedmark fylke, Stor-Elvdal, Folldal og Hamar kommuner.

Påvisning av harepest indikerer at det er smitte i miljøet og blant harene i området hvor haren er funnet. En negativ påvisning i et område betyr ikke at harepest ikke forekommer i området.

Vil du ha undersøkt prøver for harepest (tularemi)?
Hare som ønskes undersøkes for tularemi, må ikke åpnes i felt på grunn av smittefare. Hele kadaveret skal sendes inn til undersøkelse.

Kontakt lokalt Mattilsyn ved mistanke om harepest. Innsendelse av hare for tularemiundersøkelse må avtales med Veterinærinstituttet på forhånd.

Ring sentralbord på 23 21 60 00 og be om å bli satt over til vakthavende veterinær innen vilthelse.

Referanser:
NHI. (u.å.). Harepest (tularemi).
Veterinærinstituttet. (u.å.). Tularemi.

Jubileumsår for De Nordiske jakt- og fiskedagene

Tekst: Signe Lund og Mari Tangen Evensen Foto: Ole Mattis Lien

De Nordiske jakt- og fiskedagene gikk av stabelen 8.–11. august og ble med det den 60. utgaven av arrangementet!

De Nordiske jakt- og fiskedagene på Norsk Skogmuseum har i lang tid vært blant landets fremste møteplasser for jegere, fiskere og friluftinteresserte og i år var intet unntak. Selv med litt skiftende vær gjennom helga krøp besøkstallet for årets arrangement oppunder 26 000!

NJFF, NJFF Hedmark, flere av våre lokalforeninger, kvinnekontakter, ungdomsledere, medhjelpere og samarbeidspartnere var som tidligere å finne på jakt- og fisketorget. På torget var det muligheter for å skyte på simulator med Vang JFF, gevirbedømming, konkurranse og aktivitetssløype for barn. Resten av torget fylte Skjeftemaker Stein Erik Bredvold, Eika, WeHunt, Tracker, Torgeir Wittersø Schanck, GAIM skytesimulator og Elverum JFF.

Vi fylte storteltet på torget med årets nye konsept og suksess; Gjenbruksbutikken for jegere, fiskere og friluftsfolk! I forkant av dagene mottok vi brukt jakt, fiske og friluftsbekledning- og utstyr som folk ikke lenger hadde bruk for og solgte dette i butikken til inntekt for barn- og ungdomsarbeidet i Hedmark! Konseptet ble tatt svært godt imot, og det aller meste forsvant ut av

hyllene med en gang. Vi håper å videreføre gjenbruksbutikken ved neste års arrangement også, men for å få til det trenger vi hjelp til å fylle butikkhyllene! Har du noe jakt-, fiske- eller friluftsbekledning eller utstyr hjemme som du ikke trenger eller bruker lenger? Gi det gjerne til oss slik at andre kan få glede av det! Bekledning og utstyr kan leveres på vårt kontor ved avtale.

Fra NJFF-scenen var det drop-in-dressur, foredrag og bearbeiding av mår og skogsfugl med Jens Petter Halberg, utstillingstips og råd med Linda Marie Lien, tips og råd om stell av våpen med Bård Olsen, Uglenes tale - hva nattenes vesner kan fortelle oss i naturkrisens tid intro til hovedforedrag i auditoriet med Torgeir Wittersø Schancke, gevirdommerne informerte, viltmat i panna ved Anine og kåring av årets jakthund.

På Innlandsfisketorget var Marius og hadde "miniforskerskole", både store og små var innom han og kunne se, prøve, kjenne og ikke minst lære. På Prestøya var også Løiten JFF på plass i fiskedammen, og mange barn var innom å prøvde fiskelykken.

Anine serverte mange smaksprøver av vilt!

Våre gevirdommere Lars og Knut var til stede under dagene og dømte mange flotte gevirer.

På lørdag (og søndag med valpeshow) var det full fart og masse firebeinte på Prestøya, Elverums-utstillingen (og barn og hund) med bortimot 800 påmeldte hunder.

Vi vil takke alle som var med å hjelpe til gjennom arrangementet, mannskap på opprigging/nedrig-

ging, samarbeidspartnere og alle som var med å gjøre det til en suksess! Vi ser allerede frem til neste års arrangement og gleder oss til å se dere på jakt- og fisketorget 7.–10. august 2025.

Engasjert fangster, Jens Petter foredro om mårfangst!

Linda Marie ga nyttige tips og råd i forkant av hundeutstillingen.

Gauperegistrering Bli med å meld inn gaupe-observasjoner i vinter!

Tekst: Mari Tangen Evensen

Gauperegistreringen er godt i gang. Sesongen startet opp 1. oktober, og går ut februar. NJFF Hedmark med sitt mannskap er sterkt delaktige i dette arbeidet som før. Mange av våre dyktige sporere er ute og leter etter spor av familiegrupper av gaupe gjennom vinteren.

Mannskapet vårt har i oppdrag å søke etter familiegrupper av gaupe på snø og dokumentere leteinnsats med sporlogger, samt melde inn eventuelle funn til Skandobs og/eller Statens naturoppsyn (SNO). Vi oppfordrer også alle som ferdes ute til å melde inn observasjon av familiegrupper av gaupe. Finner du spor og er du usikker på om det er en eller flere gauper, så kan du ta kontakt med manskapet vårt, så kan de sjekke ut observasjonen nærmere (liste over kontakter ligger på vår nettside). Det er viktig at eventuelle observasjoner meldes inn med en gang, slik at observasjonen kan sjekkes før det kommer mer snø eller at det smelter bort. Hvis du får familiegruppe på viltkamerabilde melder du ifra på samme måte som med spor.

Kort oppsummert Hva gjør du om du finner spor etter – eller får viltkamerabilde av flere gauper?

Du kan enten legge observasjonen inn på appen Skandobs og/eller ringe SNO. Du finner liste over SNO-kontakter på Miljødirektoratet sine sider.

Bestandsmålet i Hedmark er 10 familiegrupper (i gjennomsnitt over 3 år). Ifølge rapporten fra Rovdata, ser tallene slik ut: 2022: 10,5. 2023: 11,5. 2024: 8. Gjennomsnittet er da på 10 familiegrupper i Hedmark (at tallene ikke er hele skyldes at noen familiegrupper går over grensen til andre regioner eller Sverige).

Kvotekjakt 2025

25. oktober ble det avholdt møte i rovviltneemnda i region 5 Hedmark angående kvotekjakt på gaupe i

2025. Sekretariatets forslag til vedtak i forkant av møtet, var at rovviltneemnda ikke skulle vedta å åpne for kvotekjakt på gaupe i region 5/Hedmark i 2025.

NJFF Hedmark hadde i forkant av møtet sendt inn innspill vedrørende kvotekjakt på gaupe. I tillegg til det skriftlige innspillet hadde Øivind Løken fra vårt styre et innlegg under møtet. Vi opplevde at nemnda lyttet til – og tok med seg våre innspill. Flere av nemndsmedlemmene pekte under diskusjonen på viktigheten av den dugnadsinnsatsen som våre medlemmer legger ned i bestandsovervåkingen. Både gjennom sporing og gjennom alle viltkameraer som vi har bidratt til å drifte gjennom Scandcam-prosjektet.

Vi påpekte viktigheten av at forvaltningen er forutsigbar og har legitimitet hos befolkningen. Med unntak av fjoråret har det vært mange år uten kvotekjakt i Hedmark. Det har da blitt pekt på som hovedårsak at man er under bestandsmålet. Det vil være en svært vanskelig pedagogisk

Finn og vinn!

Ved funn av familiegruppe av gaupe, kan du motta en premie fra NJFF Hedmark.

De som legger inn observasjoner og oppfyller kravene (legger inn i Skandobs med NJFF-tilhørighet og verifiseres av SNO), er med i trekningen av en fin premie. I år, en jaktdress – Härkila Deer Stalker.

Alle kan delta, også de som ikke er direkte involvert i arbeidet.

Registrering av gaupe er en viktig jobb – det bidrar med viktig informasjon, evt. endringer om gaupebestanden, og når det over bestandsmål åpnes det for kvotekjakt. Alle bekreftede observasjoner av familiegrupper inngår i oversikten over gaupebestanden i Norge og Skandinavia. For at oversikten over bestanden skal bli så riktig

øvelse å skulle forklare overfor publikum hvorfor det ikke kan åpnes for jakt når man er på eller over målet. Vi er redd for at motivasjonen blant jegerne kan falle dramatisk dersom jegerne opplever at bestandsmåsetningen ikke blir fulgt opp med kvotekjakt når den er oppfylt. Vi er tilfreds med at nemnda landet på at

som mulig, er vi avhengige av at det blir meldt ifra om observasjoner som blir gjort.

Vi håper på en vinter med gode snøforhold, og håper vi klarer å få med oss det som er av familiegrupper denne sesongen!

Har du spørsmål rundt gauperegistreringen, ta kontakt med Mari.

det skal åpnes for jakt på gaupe også i 2025. Det er positivt at det foreslås at fellingsområdet er hele region 5, det vil si at også ulvesonen er med i fellingsområdet. Totalkvoten ble satt til 3 dyr, med en hunndyrbegrensning på 1 dyr. Familiegrupper er unntatt felling.

Mer informasjon om våre kurstilbud og påmelding finner du på vår hjemmeside www.njff.no/hedmark

Påmelding til kurs via aktivitetskalenderen på våre nettsider
Aktivitetskalender - NJFF

Dersom det ønskes mer informasjon ta gjerne kontakt med NJFF Hedmark på tlf.: 62 42 51 81, eller e-post til: ada.bredalen@njff.no

Påmeldingsfrist til kursene er 2 uker før arrangementets oppstart, der ikke annen dato er oppført.

Kurs/aktivitet	Sted	Tid	Pris medl./ikke medl.	Info
Elgjegerkveld		5.12	150/300	Elgjegerkveld med blant annet foredrag med forsker ved Nibio Erling Meisingset. Kaffe og kake inkludert.
Dressurkurs unghund/valp	Elverum	Mars/April	2100/2850	Grunnleggende dressur og lydighetskurs for unghund/valp. Kurset arrangeres over 8 kurskvelder, hvor første kvelden er teori uten hund.
Videregående dressurkurs unghund/valp	Elverum	April/Mai	1500/2300	Kurset går over 5 kvelder- Kurset er for de som har deltatt på valp/ unghundkurs, og er klar for generalisering i øvelsene sitt, innkalling og lineføring.
Jegerprøvekurs	Elverum	13.01–	2300/3100	Dette er 30 timers jegerprøvekurs for å gå opp til jegerprøve-eksamen. Jegerprøvekurs er obligatorisk for å få gå på jakt i Norge. Alle som fyller 14 år i kalenderåret eller eldre kan delta. Kurset går over to langhelger.
Storviltjegerens ansvar mer enn du tror» Jaktlederkurs	Engerdal	09.–10.05.	2000/2750	Pensumet tilfredsstillter krav til jaktlederkurs. Egner seg for storviltjegerer og hundeførere generelt, og jaktledere spesielt. Det tar for seg jaktlederrollen, lover og forskrifter, ansvar, forvaltning, human jaktutøvelse og ettersøksjakt -teori og praktiske øvelser i felt.
Introjakt på elg for nybegynnere	Gravberget	08.–12.10.	3200/5000/6000	Bli med på elgjakt med veiledning under trygge forhold på flott Statskog jaktterreng. Vi stiller med det meste du trenger; overnatting, mat, jakthunder, erfarne instruktører og jaktfaddere. Begrenset antall plasser. Send oss søknad dersom dette virker fristende!
Introjakt på elg videregående kurs	Gravberget	08.–12.10.	3200/5000/6000	Introjakt på elg videregående kurs stiller krav til tidligere å ha deltatt på introjakt på elg nybegynner eller for jenter/nybegynner. Dette er et kurs for å styrke kompetansen for den nyetablerte jegeren på flott Statskog jaktterreng. Begrenset antall plasser. Send oss søknad dersom dette virker fristende!
Introjakt på elg for jenter/nybegynnere	Tørberget	08.–12.10.	3200/5000/6000	Bli med på elgjakt med veiledning under trygge forhold på flott Statskog jaktterreng. Vi stiller med det meste du trenger; overnatting, mat, jakthunder, erfarne instruktører og jaktfaddere. Begrenset antall plasser. Send oss søknad dersom dette virker fristende! Jenter prioriteres!
Introjakt på elg videregående kurs	Tørberget	08.-12.10.	3200/5000/6000	Introjakt på elg videregående kurs stiller krav til tidligere å ha deltatt på introjakt på elg nybegynner eller for jenter/nybegynner. Dette er et kurs for å styrke kompetansen for den nyetablerte jegeren på flott Statskog jaktterreng. Begrenset antall plasser. Send oss søknad dersom dette virker fristende! Jenter prioriteres!

Introjakt på elg i Gravberget og Tørberget

Tekst & foto: Ada Bredalen

Årlig introjakt på elg i Gravberget, nærmere bestemt Halberget og Høljedalen/Jugerud i Tørberget har blitt tradisjon.

Arne G Foss og Thorbjørn Lysfoss er jaktlagsledere på jaktlagene som gjennomfører introjaktene. I år foregikk dette fra onsdag 9. til søndag 13. oktober. Det var et flott og forventningsfullt knippe deltakere som møtte opp første kursdag.

Første bolk av teori om hva elgjakt er, utstyr og regelverk ble gjennomgått første ettermiddag og kveld. Det er mye som skal læres for å unngå de største feilkildene, men heller ikke en erfaren jeger blir noen gang helt utlært når det gjelder jakt, så for disse deltakerne var læringskurven bratt. Forskjell på elgkvide og -ku, ettersøksregler, nødvergerett, elgklokka og jaktleders ansvar er noe av det vi også fokuserte på. Simen Bredvold fra Statens Naturoppsyn tok også en tur og informerte om arbeidsoppgaver, deres rolle og lovverk. Torsdag var en regntung dag. Skytebanen var første destinasjon. Her ble det skutt under kyndig veiledning. De færreste hadde skutt på løpende elg, men her var det flere som fikk prøve seg på dette. Det ga mersmak, men samtidig tanker om at ytterligere trening på

Partering er en viktig del av kurset.

dette området var nødvendig. Flere uttrykte at det var verdifullt og flott å få mulighet til å prøve ut denne form for skyting med kyndig hjelp.

Etter en god kopp bålcaffe gikk turen ut i jaktterrenget i et forsøk på å oppsøke elgen, men uten resultat utover frisk luft og fin naturopplevelse. Vi avsluttet dagen med kjøttskjæring i Tørberget med Jan Rønningen som instruktør. Han viste partering av elg, deltakerne fikk prøve seg med kniven, og her var det også mye å lære. Jan er utrolig dyktig til å involvere deltakerne i arbeidet, noe som er særdeles viktig i læringsprosessen.

Fredag ble en fantastisk jakt dag for begge kurs. Det ble flott jaktvær og elgfall på begge steder. Ku og kalv

i Gravberget, og kalv i Tørberget. Deltakerne fikk mulighet til å delta på slakting og flåing av dyrene, og dette er en vesentlig del av kurset. Kjøttkontroll og innføring i hva man bør se på i denne sammenheng ble også gjennomført. Rune Kvarnstrøm fortalte litt om våpen og våpenstell i Tørberget denne kvelden.

Nye muligheter bød seg på lørdag, og i Tørberget falt det ei ku. Da man i tillegg fikk mulighet til å være med på dette arbeidet et par ganger får man jo lært dette bedre, noe deltakerne satte stor pris på.

Tørbergets kurs har fellesmåltider hver kveld da deltakere og jegere har felles bopel, mens i Gravberget er det bare på lørdag kveld at det er fellesmåltid med jaktlaget i koia. Det sosiale samværet, fellesskapet og samholdet av jaktlaget er jo også en vesentlig del av jakta. Disse samlingene med spørsmål og evaluering etter dagens opplevelser er viktig.

Søndag bød på litt regn på morgenen. Knut Ole Mellembakken i Halberget jaktlag er genuint interessert i ammunisjon og våpen, og han fortalte villig om dette innendørs før jaktstart på morgenen, mens det plasket som verst ute.

Kurset ble avsluttet etter lunsj på søndag, og deltakerne uttrykte at de var storforneuede med årets introjakter på elg.

Trivelig lunsjpause med bålmat hører med. Noe deltakerne setter stor pris på.

Ved evalueringa kom det frem følgende uttalelser; «Litt usikker på kursets lengde da jeg personlig hadde det så bra, så om kurset hadde vært på 8 uker så hadde det også vært topp.»

«Denne opplevelsen kommer jeg til å leve veldig lenge på» «Kurset var over all forventning så vanskelig å finne noen forslag til forbedringer» er andre uttalelser fra årets introjakt kurs på elg.

Vi ønsker avslutningsvis å takke Høljedalen og Halberget jaktlag for flott innsats gjennom kunnskapsrik veiledning, deling av god kompetanse og holdninger, samt fadderarbeid gjennom kurset. En stor takk også til Statskog som grunneier for velvillig støtte rundt gjennomføring av kurset.

Slakting er interessant å lære.

Hundens dvergbendemark – meldepliktig sykdom

Tekst: Signe Helene Lund

Hundens dvergbendemark er tidligere påvist på flere elger i Hedmark. Storviltjegere oppfordres til være oppmerksomme og melde ifra til Mattilsynet ved funn av væskefylte blærer i kjøtt eller indre organer hos hjortedyr.

Høsten 2022 ble hundens dvergbendemark (Echinococcus canadensis G10) påvist hos en elg felt i Stor-Elvdal kommune. Dette var den første påvisningen hos elg i Norge. I jaktseasonen 2023 ble fire nye tilfeller påvist i Røros (1) og Åmot (3) kommuner.

Echinococcus canadensis G10 er en genotype av hundens dvergbendemark, Echinococcus granulosus sensu lato. Hundedyr, som ulv og hund, er endeverter for denne spesi-

fikke genotypen, mens hjortedyr er mellomvert. Smittede mellomverter utvikler parasittblærer som kan finnes i lunger og lever. Størrelsen kan variere og det kan være én eller flere blærer. De er faste å kjenne på, og er fylt av klar væske. Det er svært viktig å kjenne på lungene, da blærene kan være lettere å kjenne enn å se. Blærene finnes ikke i kjøttet/muskulaturen.

Echinococcus er en zoonose, dvs. en sykdom som kan smitte fra dyr til mennesker. For å unngå spredning av sykdommen anbefales det at hunder ikke får tilgang til rått slakteavfall.

Storviltjegere oppfordres til å melde i fra til Mattilsynet dersom det oppdages forandringer og væskefylte blærer i lunge og/eller lever hos elg eller andre hjortedyr.

Foto: Canva

VARSLINGSRUTINER

FUNN av denne parasitten er MELDEPLIKTIG til Mattilsynet. Ved funn av mistenkelige forandringer i lunger og/eller lever hos elg eller andre hjortedyr er det ønskelig at Mattilsynet kontaktes for en vurdering. Ta bilder og lagre lungene og leveren kjølig fram til du får videre instruks. Telefon Mattilsynet: 22 40 00 00

Referanser:
Veterinærinstituttet. (u.å.). Hundens dvergbendemark - Echinococcus granulosus sensu lato: Vanlige spørsmål. Veterinærinstituttet.
Veterinærinstituttet. (2023, 15. september). Echinococcus canadensis - Informasjonsark.

Det 24. ordinære landsmøte i Norges Jeger- og Fiskerforbund

Tekst og foto: Ole Mattis Lien

I år er det landsmøteår. Landsmøtet gjennomføres over tre dager på Hamar 15.–17. november. Det er her forbundets politikk vedtas for de neste 3 år.

Når dette leses er allerede landsmøtet over, men du kan finne alle sakene med saksbehandling og vedtak på NJFF sine hjemmesider: <https://www.njff.no/njff-organisasjonen/landsmotet>

NJFF Hedmark har 14 delegater til landsmøtet, i tillegg kommer leder som går under representantskapets delegater. Delegatene som reiser fra Hedmark ble valgt på NJFF Hedmarks årsmøte og er: Jo Inge Breisjøberget, Svein Arve Pedersen, Torstein Storaas, Øivind Løken, Therese Larsson Jernberg, Gina Tangen Evensen, Beate Smestad Andersen, Torgal Sætre, Jan Trygve Akre, Tove Lisbeth Finstad, Kjetil Hagen, Hallgeir Henriksen, Randi Elsetrønning og Anne Marthe Gjestvang.

Årsmøtet og styret i NJFF Hedmark vedtok å sende inn fire

saker til landsmøtet: Den første saken «Ja til villrein og lett friluftsliv» der hovedbudskapet er at «NJFF støtter arbeidet for å ta vare på villreinen og restaurere leveområdene til villreinen. Dette må ikke skje på kostnad av allemannsretten og lett friluftsliv som kanopadling, turgåing, fiske, jakt, jakthundtrening og jakthundprøver.

I sak nr. 2 sier NJFF Hedmark «Nei til rovviltreservat» Her er forslaget at «Norges Jeger og Fiskerforbund skal jobbe for at forvaltningssonen for ulv ikke blir et rovviltreservat. Når bestandsmålene for de store rovviltartene er oppfylt, skal alle artene kunne tas ut ved lisensfelling og kvotejakt også i forvaltningssonen» Den tredje saken har temaet «Storvokst relikvt laks-Vänernlaksen i Femund-/Trysilvassdraget.»

Knut Arne Gjems går av som leder i NJFF.

Forslaget til landsmøtet er at «NJFF skal jobbe politisk for å få reetablert vänerlaksen i Femund-/Trysilvassdraget.» Den siste saken handler om å få midler til innlandsfiskeforvaltning

Styret i NJFF Hedmark har også forslag om å tildele prosjektet «Trysil ung» til ungdomsprisen i 2024. Dette er et godt prosjekt som Trysil Fellesforening for jakt og fiske står bak.

Følg med på nettsidene til NJFF og se hvordan det gikk med våre saker og andre viktige saker for organisasjonen.

Foreningsbesøk i Midt-Østerdal

Hos Heradsbygd JFF. Her møtte vi leder Torkel Solberg, Petter Kjendalen og Geir Bronken.

Tekst: Ole Mattis Lien og Svein Arve Pedersen
Foto: Ole Mattis Lien

I sommer fortsatte runden med foreningsbesøk i NJFF Hedmark. Denne gang gikk turen til foreningene i Midt-Østerdalen.

Fra styret i NJFF Hedmark var Svein Arve med på hele turen mens Torstein deltok på Kjemsjøen skytebane på Koppang og på Evenstad. På grunn av Skog og Vann delte Marius og Signe seg og ble med hver sin dag. Marius var med første dagen og Signe andre dagen. Begge var med på møtet på Rena på kvelden. Ole Mattis og Ada deltok på hele turen.

Foreningene som ble besøkt var Ytre Rendal JFF, Koppang JSK, Evenstad JFF, Åmot JFF, Sørskogbygda JSK, Osen JFL og Heradsbygda JFF. Besøket hos Elverum JFF ble utsatt fordi ingen hadde anledning til å møte oss.

Ytre Rendal JFF

Ytre Rendal JFF møtte oss på skytebanen sin. Arne Midtskogen (leder), Sindre Undset, Knut Larsen (leder skytterlaget) og Martin Løkkebo møtte oss og fortalte om aktivitetene i foreningen som hadde 233 medlemmer. De kunne fortelle om en veldrevet forening med god økonomi.

Foreningen organiserer elgjakt for grunneierlaget, rådyrjakt og noe småviltjakt. De har elektronisk elgbane, jaktfeltskyting og inne-skyting på vinteren. Foreningen har

også 3 koier til utleie. De arrangerer også hvert år jegerprøvekurs, og har vært arrangør (sammen med andre) for EM og VM i fluefiske. Her er et nytt mesterskap på trappene.

Koppang JSK

Neste stopp var på Kjemsjøen hos Koppang JSK. Det var dessverre ingen fra styret i Koppang JSK som kunne møte oss, men vårt styremedlem Torstein Storaas er medlem i foreningen og viste oss rundt på skyteanlegget. Her var noe rehabilitering på gang, og foreningen hadde planer om å søke terminfestede stevner igjen. Foreningen talte 195 medlemmer.

Evenstad JFF

Turen gikk videre til Evenstad JFF der leder Ingar Helseth møtte oss på skytebanen. Han kunne fortelle om en forening med 74 medlemmer. Foreningen fester terreng av Statskog. På skytebanen arrangerer foreningen storviltprøver. Foreningen har kvinnekontakt og barne- og ungdomsutvalg, og arrangerer årlig jegerprøvekurs.

Evenstad JFF leier fiskevann og har årlig fiskekonkurranse. Foreningen leier to hytter av Statskog, disse er på Steindammen og ved Hemmelsjøen. Evenstad JFF sponser også egne medlemmer med kr 500 for jaktkort.

Åmot JFF

Siste forening som fikk besøk på dag én var Åmot JFF der Emil Kulusveen møtte oss på skytebanen. Åmot JFF har et av de største og fineste skyteanleggene i Hedmark. Her er baner av alle slag både for hagleskyttere og rifleskyttere. De er også godt forspent med skyteinstruktører.

Foreningen har fiskeutvalg, hundeutvalg, kvinnekontakt, barne- og ungdomsutvalg, hagleutvalg og rifleutvalg. De arrangerer Jakt og Fiskeskole, jegerprøvekurs, aversjonsdressur og skytekurs. Forening teller ca. 300 medlemmer, og har god økonomi.

Sørskogbygda JSK

Dag to startet på skytebanen til Sørskogbygda JSK der vi møtte Odd Arne Storberget og Stein Skaret.

Vi fikk en god omvisning på skytebane og klubbhus. Skytterlaget eier baneanlegget og klubbhuset. Klubben har stor tradisjon med å arrangere stevner, og har skyttere helt i norgestoppen i riflegrenene. Klubben har 85 medlemmer og er organisert som en jaktskytterklubb ved siden av et grunneierlag.

For delegasjonen fra NJFF Hedmark gikk ferden videre til Osen JFL i nordenden av Osensjøen. Her møtte vi Kine Beate Kolobekken og Roger Floden. Laget teller 42 medlemmer og er i positiv utvikling, men trenger ivrige og kreative tillitsvalgte. Det er behov for instruktører til skyting, og laget ønsker samarbeid med Jordet JFF eller Åmot JFF vedr. jakt og fiskeskole og jegerprøve. Osen JFL har vært dyktige arrangører av skytestevner med blant annet to norgesmesterskap i elgskyting. Siste årene har de arrangert dobbeltstevne i jaktfelt- og elgskyting med god deltagelse.

Heradsbygda JFF

Siste stopp på turen var hos Heradsbygda JFF. Her møtte vi Torkel Solberg (leder), Petter Kjendalen og Geir Bronken. Foreningen har 178 medlemmer. Foreningen har skytebane med elektroniske elgskiver og trapbane. De har et godt samarbeid med skytterlaget og har en rifleinstruktør, men mangler hagleinstruktør. På skyteanlegget bistår de ofte regionlaget på forskjellige kurs. Foreningen har mange kvinner og ungdomsmedlemmer og ønsker å starte opp igjen med jakt- og fiskeskole som de har hatt tidligere. Heradsbygda JFF har 150 000 da innmeldt areal til storviltjakt som driftes av foreningen. De har et hundeutvalg og vurderer taksering av hønsefugl.

På kvelden mellom de to dagene ble det avholdt regionmøte på

På skytebanen til Åmot JFF. Emil Kulusveen forteller!

Evenstad JFF. Her møtte vi leder Ingar Helseth

Hos Ytre Rendal JFF. Leder Arne Midtskogen, Knut Larsen og Sindre Undset.

klubbhuset til Åmot JFF. Her fikk foreningene si litt om foreningen og hva de holder på med. Ellers var temaene for kvelden foreningsdrift, aktiviteter, medlemssituasjonen og utfordringer for foreningene. I tillegg fikk NJFF Hedmark presentere viktige saker som organisasjonen jobber med.

NJFF Hedmark retter en stor takk til foreningene vi besøkte for at dere tok dere tid til å treffe oss. En innholdsrik og lærerik tur.

De foreningene vi nå ikke har møtt er Nord-Odal JFF, Romedal og Vallset JFF, Stange JFF, Løiten JFF, Nes og Helgøya JFF, Furnes JFF, Vang JFF og Elverum JFF. Dette blir en oppgave for 2025.

Fellefangst av mår

Tekst & foto: Jens Petter Halberg

Man kan jo først stille spørsmålet «hvorfor fangst»? I et historisk perspektiv, var et pelsdyr «er lik» kroner.

Da våre besteforeldre og tippoldeforeldre drev tømmerhogst var en pels verdt mye. Så de et spor etter mink, røyskatt, gråverk, rev, snømus eller mår, kastet de fra seg sag og barkespade, og begynte å rekke fæler. Klarte de å fange en mår, hadde de plutselig en ekstra månedslønn.

Slik burde det kanskje vært i nåværende tid også, men i dag fangster vi ikke for pengene. I dag fangster vi rev og mår, først og fremst for viltpleie. Selv har jeg drevet med feller og fangst i snart en mannsalder og jaktet småvilt like lenge. Det har vel blitt et sted mellom 300-400 mår, men det kryr allikevel ikke akkurat av skogsfugl i disse områdene. Da blir neste spørsmål, «er det noen vits å drive fangst»? Hadde vi ikke drevet fangst tror jeg det hadde vært enda mindre småvilt.

Jeg startet «fangstlivet» sammen med min far før jeg var 10 år. Den gangen var det mye av alt slags vilt. Da jeg startet å fange mår på 70-tallet, kunne det bli over 20 mår i sesongen, i dag fanger jeg 3-6 mårer i sesongen. Det er stor forskjell, men det betyr også at det er mye mindre mår enn det var før i tida. En hunnmår bruker tre år før den kan produsere unger. Det betyr at fanger du mange mår i et område, kan det ta flere år før det kommer inn nye individer. Vanligvis

er et revir fra 2-20 kvadratkilometer. Ser du et mårspor, kan det være samme sporene du ser flere kilometer unna. Selv har jeg fulgt mårspor i over en mil i løpet av natta.

Mårfangst er en tidkrevende hobby, interesse, lidenskap, «sykdom» eller hva en vil kalle det. På det meste har jeg hatt ute nesten tretti feller. På 70- og 80-tallet besto en fellerunde av tretti mil bilkjøring, flere mil på ski og møtti blodslit. Men du verden så moro det var når måren hang i fella!

De årene det er lite mår, er det enda viktigere å drive fangst, for å holde bestanden nede. Men det er uhyre vanskelig å få de få mårene til å gå i fella eller finne de gode fangstplassene. Det er lurt å bruke snøen til å lete etter mårspor. Kommer du over gamle og ferske spor på samme sted, er du nær en fangstplass. Har du nok feller er det lurt å sette opp to i nærheten av hverandre, gjerne på samme tre, og eventuelt flere i området rundt. Måren har som regel faste runder, og kommer vanligvis tilbake på samme sted etter 14 dager. Kommer den ikke tilbake -eller vil gå i fella, bør fella flyttes. Har det vært spor ved fella, er det nok å flytte den få meter. Noen ganger kommer ikke måren tilbake i det hele tatt. Dette må en bare finne ut. Etter over 40 år med fangst, har jeg gjort ulike erfaringer. De fleste mårene har jeg fanget i

De tradisjonelle dobbelthoppene til måren.

november. Det er nok fordi jeg har vært flink til å legge ut forskjellige mat til måren gjennom hele året ved fangstplassene. Når fangstperioden starter 1. november, gildres fellene. De fleste mårene som er matet over lengre tid, holder seg i nærheten og går ofte fort i fella.

Har du mange feller ute, vil du oppleve at noen steder kommer måren i desember, andre steder kommer den ved fella i januar, mens noen mårer passerer fellene flere ganger i løpet av vinteren. Har du fått mår i ei felle, så har du en fangstplass i lang tid så sant det ikke gjøres fysiske inngrep (selvsagt finnes det alltid unntak og).

Mår tatt i syningfelle.

Når du finner mårspor på snøen, følg sporet. Da får du kunnskap om dyret, hvor det ferdes og oppholder seg. Måren trives gjerne i gammel granskog, langs bekker/elver og dalsøkker. Det fins mange forskjellige mårfeller. Noen feller fanger bedre eller flere mår i sesongen enn andre. Belisle og trapper 90 er feller som fanger veldig bra. Da trenger du ei kasse å bygge de inn i. Det ligger mange forslag på nettet. Jeg har brukt mye syningfella også, denne anbefaler jeg å plassere på en vannrett stokk i treet med oppgangsstokk. Da har jeg erfart at den fanger best. Husk at fellene ikke er noe leketøy. Sørg for at du gjør deg kjent med fella, hvordan du

spenner den/gildrer den på en sikker og trygg måte. Jeg har alltid en skrutrekker på baklomma dersom uhellet er ute. Unngå å sette fellene nær bebyggelse og i områder der du vet det ferdes mye folk. Når det gjelder åte, så er måren altetende. Bruk fantasien! Jeg vil anbefale honning, rype/skogsfugl, hare eller bevergjel.

- Det er noen viktige regler å huske på når en skal drive fellefangst:
- Fangstperioden er fra 1. november til 15. mars
 - Fangstredskapet skal plasseres slik at andre viltarter ikke blir fanget
 - Fellene skal sjekkes minst en gang i uka
 - Fellene skal festes minst 2 meter over bakkehøyde/snøhøyde (husk å flytte opp hvis det kommer mye snø)
 - Merkes med navn, adresse og tlf. nr.
 - Det er lov å sette opp bakkefeller, men da må fellene bygges inn i kasser. Slagmekanismen skal være minst 30 cm fra åpningen og åpningen skal ikke være større enn 90 mm i diameter

1. april 2024 kom det nye forskrifter. Det er bare tillatt å bruke feller som er godkjent for den enkelte art og som finnes på listene i den nye forskriften. Listen finner du på Miljødirektoratet sine sider.

Mange jakt- og fiskeforeninger har en rovviltpremie til den som fanger en av de små predatorerne som f.eks. mår, mink, røyskatt, rev og kråke. Det kan være en motivasjon til rekruttering av den yngre generasjonen. Er du flink til å flå, så kan du i tillegg levere skinnene dine til Sorma fur, Braskereidfoss. Det har vært lave skinnpriser over lengre tid, gjennomsnittsprisen på et mårskind ligger på under 200 kr. Et mårskind kan være fint å henge opp på veggen på hytta eller i jaktkoia.

Jeg vil oppfordre flere jegere til å prøve fellefangst, og håper dette kan være til inspirasjon for den kommende fangstsesongen. Alle monner drar! Husk at det er mye ugagn en røyskatt, mink og mår gjør i løpet av et helt år.

Flere villsvin i Hedmark?

Hundetest på villsvin i Sverige.

Tekst & foto: Ole Mattis Lien

I 2020/21 ble det felt over 70 villsvin i Hedmark. Dette var i hovedsak svenske innvandrere, men også noen som var født i Norge.

Etter dette jaktåret har det vært langt færre fellinger og observasjoner. Nå ser det ut som at trenden har snudd. Det er felt villsvin så langt nord som i Dalsbygda, og så langt vest som i Stange. Det er observert villsvin mange steder, også steder som vanligvis ikke har vært besøkt av villsvin. Her kan nevnes i Engerdal, på Sjølisand og i Stange. Som jegere er det viktig at vi følger med på dette. I myndighetenes tiltaksplan for villsvin er det et mål om færrest mulig villsvin på minst mulig område.

Sverige ble i høst erklært fri for afrikansk svinepest etter det sjokkerende utbruddet av denne sykdommen i Fagersta området. Vi skal alle være glade for at Sverige som et av de få land har klart å bli kvitt denne dramatiske sykdommen. Utbruddet av denne sykdommen i vårt naboland viser med all tydelighet at

helseovervåkning av villsvinbestanden er viktig og noe vi som jegere kan bidra igjennom ved å ta prøver av de villsvin vi feller.

Jegere kan få utbetalt godtgjørelse for villsvin som er felt i Norge. Jegeren må da sende inn fullstendig prøvesett fra det felte villsvinet til Veterinærinstituttet. Godtgjørelsen er på 3000 kroner for hanngris og 5000 kroner for hunngris. Innsenderen får i tillegg gratis undersøkelse av slaktet for trikiner. Slike prøvesett har vi på regionkontoret til NJFF Hedmark på Elverum. Prøvesettene er gratis.

Mattilsynet utbetaler også en godtgjørelse på 4000 kroner til den som melder fra om syke og selvdøde villsvin. Dette gjelder syke dyr, dyr som har dødd av seg selv i naturen og påkjørte dyr. Mattilsynet kan kontaktes på telefon 22 40 00 00 om døde og syke villsvin hele døgnet. Nytt er også at grunneier kan få utbetalt 4000 for villsvin felt på sin eiendom. All informasjon om utbetaling av godtgjørelse ligger på Mattilsynets hjemmesider. Her ligger også enkle skjema som må fylles ut.

NJFF Hedmark har sammen med NJFF og Jakt og Fiskesenteret gjennom et opplegg på Flå, og hegttester på villsvin i Sverige fått godkjent fire ekvipasjer på ettersøk av villsvin.

Dette er ekvipasjene som er godkjent for ettersøk av villsvin i Hedmark:

Isak Halvorsen Norsk elghund grå, Huldra. Sporhund og løshund tlf. 40 22 65 90

Robert Westgaard Norsk elghund grå, Hector. Sporhund og løshund tlf. 97 06 62 52

Sandra Henriksen Jämthund, Fiasko. Sporhund og løshund tlf. 93 04 98 31

Jan Aabakken Jämthund, Diva. Sporhund og løshund tlf. 92 68 0149

Dersom du er uheldig og skadeskyter villsvin kan disse kontaktes. Fallviltgrupper som trenger bistand ved ettersøk av påkjørt villsvin kan kontakte ekvipasjene.

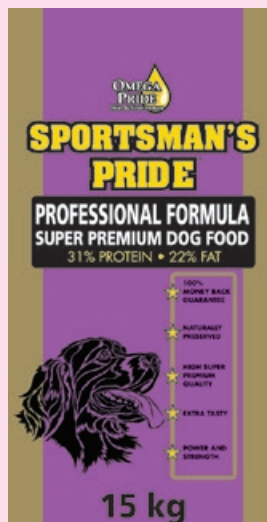
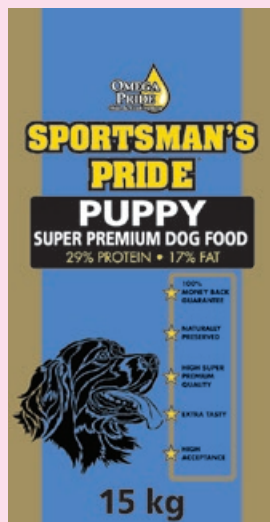
HUNDEFÔRAVTALEN

Medlemspris – finn din fôrleverandør

Sportsman's Pride – utviklet og sammensatt av ledende produsenter i Tyskland og USA. De beste råvarer, ingen kunstig tilsetning og erfaring gjennom generasjoner. Et toppfôr som gir de beste resultater både for deg og hunden.

Utsalgssted for
NJFF Hedmark i Elverum:
Tunet, Storgata 17
Åpent man–fre kl. 9–16

Det lønnsomme valget!

- Høy kvalitet
- Lav NJFF pris
- 100% fornøyd garanti
- Fritt levert 2 paller ass.
- Inntekt til foreningen
- Premie-/sponsorfond foreningen kan benytte seg av ved arrangement

Hunder over hele landet føres daglig med Sportsman's Pride

La foreningen være din fôrleverandør

Alle medlemmer i NJFF får kjøpt **SPORTSMAN'S PRIDE** til gunstig medlemspris hos følgende forhandlere for NJFFs foreninger i Hedmark:

• Evenstad JFF	• OS JFF (Østerdalen)
• Femund JFF	• Stange JFF
• Furnes JFF	• Vang JFF
• Løiten JFF	• Vestmarka JFF
• NJFF Hedmark (Elverum)	• Ytre Rendal JFF
• Nord-Odal Jakt- og fiskeforening	• Åmot JFF
	• Åsene JFF (Trysil)

Se www.njff.no for kontaktinfo til forhandlerne

www.porthos.no